Așezarea preistorică de la Nanov (jud. Teleorman)

de Conf. Univ. dr. George V Grigore

Urme preistorice din neolitic, eneolitic, traziție spre bronz, epoca bronzului, dar și epoca medievală timpurie (sec. X – XIII) și epoca medievala (sec. XIII – XVIII) se regăsesc în situl arheologic de la Nanov, punct „Vistireasa 2" (jud. Teleorman). Punctul de la „Vistireasa 2", identificat în anul 2002, se află pe teritoriul comunei Nanov (jud. Teleorman), pe malul stâng al pârâului Vistireasa, un afluent al râului Vedea. Iniţial, aici au fost identificate în malul pârâului şi în gropile de împrumut din zonă, fragmente ceramice din neolitic (cultura Boian), din epoca bronzului (cultura Tei) şi din evul mediu timpuriu (cultura Dridu). În urma unor cercetări de suprafaţă, întreprinse la începutul lunii octombrie 2009, s-a constatat faptul că vechile gropi de împrumut au fost mult lărgite şi au fost excavate altele noi. În urma acestei acţiuni distructive a fost afectat un complex arheologic Boian-Giuleşti, fapt ce a determinat efectuarea unei cercetări arheologice preventive.Scopul principal a fost acela de a salva complexul identificat şi de a evalua situaţia arheologică existentă în acel punct. S-a procedat la o taluzare a profilului de E al gropii de împrumut, pe o lungime de 4 m, o lăţime de maxim 1,50 m şi o adâncime de cca. 1,60 m. Caseta rezultată, de formă relativ triunghiulară, a fost denumită convenţional „C.1".Situaţia stratigrafică înregistrată a fost următoarea: nivel I (0 -0,20 m), sol cenuşiu-gălbui, cu bioperturbaţi (nivel vegetal); nivel II (-0,20 -0,40 m), sol cenuşiu-gălbui, mediu compactat, cu puţine materiale arheologice; nivel III (-0,40 -0,50 m), sol negru, cu aspect mâlos, foarte compact, cvasisteril din punct de vedere arheologic (nivel de inundaţie); nivel IV (-0,50 -0,80 m), sol cenuşiu-gălbui, puternic compactat, cu relativ puţine

resturi arheologice (neolitice); nivel V (-0,80 -1,25/1,45 m), sol cenuşiu-gălbui, puternic compactat, bogat în resturi arheologice neolitice (umplutură groapă Boian); nivel VI, sol galben, nisipos, steril din punct de vedere arheologic. În ceea ce priveşte complexul arheologic cercetat, s-a constatat că partea de V a fost distrusă în urma excavărilor ocazionale. Axa N - S a gropii, aşa cum a reieşit din profilul taluzat, a avut o lungime de cca. 3 m. În partea de S a acesteia a fost evidenţiată o alveolare cu o lungime de cca. 1,50 m şi o adâncime de max. -1,45 m faţă de nivelul actual de călcare. O altă alveolare a existat în partea de NV a gropii, cu o lungime de cca. 1,60 m şi o adâncime de max. -1,20 m faţă de nivelul actual de călcare.Dintre materialele arheologice descoperite menţionăm: fragmente ceramice, unelte de silex, fragmente de chirpici ars şi plăcuţe de vatră.Se remarcă un grad mare de fragmentare al ceramicii. Chiar dacă au existat fragmente de vase ce au putut fi parţial întregite, nu au putut fi reconstituite profile complete. Ca forme au fost identificate: cupe, pahare, castroane (semisferice, carenate şi cu umăr), vase tronconice de mari dimensiuni, vase cu pereţi arcuiţi şi buza rotunjită. Pasta din care au fost modelate, cu nuanţe de cărămiziu, cărămiziu-gălbui, cărămiziu-cenuşiu, cenuşiu şi negru-cenuşiu, este preponderent grosieră şi conţine ca degresanţi pleava şi nisipul. Există şi o categorie ceramică fină, de culoare cenuşie, cărămiziu-gălbuie sau cărămizie, ce conţine doar nisip folosit ca degresant.În ceea ce priveşte decorul sunt documentate excizia, canelura, barbotina şi aplicaţiile plastice. Decorul excizat este alcătuit din meandre, benzi, triunghiuri excizate şi suprafeţe excizate încrustate, de regulă, cu pastă albă, ce alternează cu suprafeţe cruţate. Specific este şi decorul compus din triunghiuri („dinţi de lup"), dispuse succesiv de-a lungul buzei, sau cel supranumit „tablă de şah". Se remarcă o modalitate de realizare a decorului excizat şi anume „crestarea" de-o parte şi de alta a benzilor cruţate, aspect ce aminteşte de decorul ceramicii excizate de tip Vădastra. Decorul canelat, întâlnit mai ales la pahare şi cupe, este asociat uneori cu alveole pe buză, sau pe diametrul maxim. Canelurile

sunt dispuse în linii paralele, orizontale, de regulă pe partea superioară a vasului şi mai rar din linii oblice asociate cu spirale, dispuse pe corpul vasului. Decorul barbotinat este asociat sau nu cu şiruri de alveole dispuse sub buza vasului, iar decorul plastic este reprezentat de brâurile alveolate sau proeminenţe de formă neregulată.Uneltele de piatră sunt reprezentate aproape în exclusivitate de piese de silex (lame, segmente de lamă, lame de seceră, răzuitoare). Din galeţi de râu au fost confecţionate două unelte folosite, cel mai probabil, ca frecătoare sau lustruitoare.
În urma cercetării arheologice preventive şi a analizării materialului arheologic descoperit se pot trage următoarele concluzii: Materialul arheologic descoperit în nivelul IV, dar mai ales în nivelul V, databil în totalitatea lui în neolitic, indică în mod clar o puternică locuire în epocă. Este dificil de precizat dacă groapa Boian-Giuleşti cercetată aparţine sau nu unui bordei. Inventarul descoperit nu sugerează acest aspect ci mai degrabă un caracter menajer al acestui complex arheologic, eventual o depunere ulterioară, după ce nu a mai fost folosit în scopul iniţial.Locuirea neolitică Boian-Giuleşti de la Nanov „Vistireasa 2”, vine să completeze imaginea locuirilor din această epocă din zona mijlocie a bazinelor râurilor Vedea şi Teleorman, alături de descoperirile de la Alexandria (locația „Podul Nou”) şi Lăceni (locația „Cioroaica”). „*Considerăm că întreaga zonă de la Vistireasa ar trebui protejată, prin interzicerea excavării gropilor de împrumut şi eventual prin demararea procedurilor de clasare pentru siturile arheologice identificate*”, ne transmite arheologul Pavel Mireade la Muzeul Județean Teleorman din Alexandria.Localitatea Nanov din județul Teleorman este o comună formată numai din satul de reședință cu același nume.

Surse: wikipedia.org; muzeulteleorman.ro; enciclopedia-dacica.ro; cimec.ro; academia.edu

“Vistireasa 2”. Unelte de silex.

Planşa 10

Așezarea de la Nanov (jud. Teleorman), punct „Vistireasa 2” – Unelte de silex